

**UCHWAŁA NR XXII/134/2020
RADY GMINY WARTKOWICE**

z dnia 28 lutego 2020 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020-2022**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506, 1309, 1571, 1696 i 1815) i art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020-2022 w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Nr XIX/109/2019 Rady Gminy Wartkowice z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020-2022.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wartkowice.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący Rady
Gminy

Bogdan Łuczak

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2020-2022

I. WSTĘP

Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki społecznej jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań społecznych, grożących patologiami, w tym przemocą domową.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w art. 6 ust.2 zobowiązuje gminę do realizacji określonych zadań, należą do nich w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Celem strategicznym programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar w rodzinie oraz zwiększanie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390, z późn. zmianami);
- 2) ustawa z dnia 12 marca 2004 r o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 z późn. zm.);
- 3) ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277).

Program jest spójny z następującymi Programami:

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020;
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wartkowice na lata 2017-2026;
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wartkowice ma charakter długofalowy, stanowi kontynuację wybranych celów i zadań wskazanych do realizacji w poprzednim programie. Działania obejmują lata 2020-2022.

W miarę potrzeb i sytuacji społecznej mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

Opracowanie Programu poprzedzone zostało diagnozą zjawiska przemocy na terenie Gminy Wartkowice.

II. DEFINICJA I CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY

Przemoc jest zjawiskiem, które występuje powszechnie w naszym społeczeństwie. Jest ona obecna w życiu codziennym, zakładzie pracy, szkole, środkach masowego przekazu i w rodzinie. Przemoc

doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe. Rodzina kształtuje osobowość, system wartości oraz poglądy człowieka, jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej wskazuje, iż instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką państwa. Kobieta i mężczyzna mają równe prawa w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym, a każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania. Występuje we wszystkich warunkach społeczno-ekonomicznych, niezależnie od poziomu wykształcenia, czy sytuacji materialnej. Przemoc dotyka wszystkich członków rodziny niezależnie od wieku i płci. Może być zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, ale jest zawsze zachowaniem negatywnym o ogromnej szkodliwości społecznej, zdrowotnej i emocjonalnej. Przemoc często trwa wiele lat, a ofiary nie szukają pomocy dla siebie i swoich bliskich, co bardzo utrudnia rozpoznanie zjawiska i skuteczną zewnętrzną interwencję.

Przemoc w rodzinie jest problemem złożonym i ma wiele definicji. Przemocą w rodzinie określone jest każde zachowanie wykorzystujące przewagę siły, skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy.

Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy (t.j.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 z późn. zmianami) definiuje przemoc w rodzinie, jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Rodzaje przemocy:

- 1) przemoc fizyczna – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenia jej ciała, pogorszenie stanu zdrowia lub pozbawienia ją życia;
- 2) przemoc seksualna – działanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności;
- 3) przemoc psychiczna – zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary od sprawcy, wzbudzanie w niej strachu;
- 4) przemoc ekonomiczna – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy;
- 5) zaniedbanie – to ciągle niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Rodziny dotknięte przemocą pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielenia im szczególnej pomocy przy użyciu metod i narzędzi określonych w obecnie obowiązującym porządku prawnym.

Cechą charakterystyczną zjawiska przemocy w rodzinie jest tendencja do powtarzania się pewnych prawidłowości nazywanych cyklami przemocy.

W cyklach przemocy obserwuje się następujące po sobie fazy:

- faza narastania napięcia – początkiem cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia, narastają sytuacje konfliktowe,
- faza ostrej przemocy – następuje wybuch agresji, sprawca przemienia się w kata, może dokonać strasznych czynów nie zwracając uwagi na krzywdę innych,

- faza miodowego miesiąca – to czas skruchy i okazywania miłości. Sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację, przeprasza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej. Wraz z upływem czasu faza miodowego miesiąca ulega skróceniu lub zanika, a akty ostrej przemocy stają się coraz częstsze.

Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi.

III. ANALIZA PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY WARTKOWICE

Program został opracowany w oparciu o materiały własne i dane statystyczne pozyskane od podmiotów działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie m.in. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wartkowicach, Gminny Zespół Interdyscyplinarny, Policja, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych itp.

Właściwe zdiagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie jest bardzo trudne. Przemoc domowa jest problemem złożonym, o którym nie łatwo się rozmawia a, który jeszcze trudniej zbadać. Istniejące statystyki pozwalają oszacować jedynie jego przybliżone rozmiary. Oficjalne statystyki nie obejmują niezgłaszanych przypadków przemocy, a problematyka przemocy jest traktowana, jako sprawa wstydliva, drażliwa, skrywana w czterech ścianach domu, stąd proces badawczy napotyka na liczne bariery metodologiczne.

Na terenie Gminy Wartkowiece przemoc w rodzinie występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym. Dominującym problemem jest alkoholizm. Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny.

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie.

Gmina Wartkowiece liczyła 6.272 mieszkańców (stan na 31.10.2019r.) z czego 3.158 stanowią kobiety, a 3.114 mężczyźni.

Dominującą grupę wiekową są mieszkańcy w wieku produkcyjnym, mężczyźni powyżej 18 roku życia – 2.561 osoby oraz kobiety powyżej 18 roku życia – 2.616.

Tabela 1: Powody przyznawania świadczeń z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wartkowicach w latach 2017-2019 (wg stanu na 31.10.2019) przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Liczba osób		
	2017	2018	2019 (stan na dzień 31.10)
ubóstwo	122	104	79
bezrobocie	78	67	43
niepełnosprawność	79	74	64
długotrwała lub ciężka choroba	73	62	45
bezradność w sprawach opiekuńczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w tym:	37	27	26
rodziny niepełne	23	16	11
alkoholizm	9	6	6
potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym:	59	47	30
wielodzietność	37	30	22
bezdomność	4	2	2
trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	5	2	0
zdarzenie losowe	2	2	1
przemoc w rodzinie – ofiary przemocy	0	0	0

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-03 za rok 2017 i 2018 sporządzane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wartkowicach, dane własne GOPS za rok 2019

Tabela 2: Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2013	283	901
2014	271	834
2015	255	781
2016	228	681
2017	194	553
2018	160	455

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-03 za rok 2017 i 2018 r. sporządzane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wartkowicach, dane własne GOPS za rok 2019

Analizując powyższe dane, można zauważyć, iż na przestrzeni lat zmniejszyła się liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Jest to wynikiem ustalonego poziomu kryterium dochodowego kwalifikującego do ubiegania się o świadczenia przy jednoczesnym wzroście płacy minimalnej, usamodzielnienia się, czy znalezienia pracy. Coraz mniej osób kwalifikuje się do skorzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Ponadto poprzez uzyskiwany dodatkowy dochód w postaci świadczenia 500plus, rodziny starają się usamodzielnić i zaspokoić potrzeby rodziny.

Według danych członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Wartkowie realizowano procedurę „Niebieskie Karty” w sposób następujący:

Tabela 3: Statystyki w zakresie Niebieskich Kart na przestrzeni lat 2017-2019

Rok	Liczba Niebieskich Kart	Liczba sprawców przemocy	Liczba rodzin dotkniętych przemocą	Liczba ofiar przemocy w rodzinie
2017	5	5	5	5
2018	7	7	7	7
2019 (do 30.10)	8	7	7	7

Źródło: dane własne Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego

Tabela 4: Rodzaj instytucji wszczynających procedurę Niebieskich Kart na przestrzeni lat 2017-2019

Rok	policja	GOPS	oświata	służba zdrowia	Razem
2017	2	1	2	0	5
2018	6	1	0	0	7
2019 (do 31.10)	7	1	0	0	8

Źródło: dane własne Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego

Z powyższych danych wynika, że najczęściej *Niebieskich Kart* jako procedurę interwencji wobec przemocy w rodzinie, która składa się z odpowiedniej dokumentacji i sposobu postępowania w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia występowania przemocy stosuje Policja.

Tabela 5: Sytuacja dot. zjawiska przemocy na terenie gminy Wartkowie

	2017	2018	2019 (do 31.10)
Liczba rodzin objętych pomocą Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego	7	10	7
Liczba osób objętych pomocą grup roboczych	17	22	25
Liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych	7	11	7
Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty”	7	11	7
Liczba rodzin wobec których wszczęto procedurą „Niebieskiej Karty”	4	7	5

Liczba zakończonych procedur „Niebieskiej Karty”	3	7	1
--	---	---	---

Źródło: dane własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wartkowicach

Tabela 6: Statystyki policyjne w zakresie przeprowadzonych interwencji domowych

Rok	Liczba interwencji domowych	Liczba wszczętych postępowań dotyczących przemocy w rodzinie	Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty	Liczba wypełnionych Niebieskich Kart, gdzie powodem działania był alkohol
2017	53	7	5	5
2018	80	4	6	3
2019 (do 31.10)	73	4	5	5

Źródło: dane własne Komisariatu Policji w Uniejowie

Z danych pochodzących z Komisariatu Policji w Uniejowie wynika, że interwencji domowych na terenie gminy Wartkowice odnotowuje się tendencję wzrostową. W roku 2017 odnotowano 53 interwencji, w 2018 –80, a w roku 2019 (do 31.10) było ich 73. W części przypadków powodem interwencji były sprawy dotyczące przemocy.

W przypadku odnotowania, że problemem towarzyszącym stosowaniu przemocy wobec najbliższych jest problem alkoholowy każdorazowo zwracano się do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wartkowicach o przeprowadzenie rozmowy z osobą nadużywającą alkoholu celem zachowania przez nią abstynencji i zachęcania do walki z nałogiem poprzez podjęcie leczenia.

Tabela 7: Liczba wniosków w zakresie objęcia leczeniem odwykowym na przestrzeni lat 2016-2018

Rok	Liczba wniosków o objęciem leczeniem odwykowym	z czego:		Liczba osób, które zgłosiły się do GKRPA na rozmowę motywującą	Liczba wniosków skierowanych do sądu o objęcie przymusowym leczeniem
			Liczba wniosków		
2017	19	od członków rodziny	8	17	0
		od GOPS	3		
		od policji	5		
		od kuratora	3		
2018	14	od członków rodziny	5	17	0
		od GOPS	2		
		od policji	6		
		od kuratora	1		
2016 (do 30.10)	13	od członków rodziny	4	10	1
		od GOPS	0		
		od policji	7		
		od kuratora	1		
		od Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego	2		

Źródło: dane własne Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wartkowicach

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy Wartkowice w związku z występowaniem przemocy ukrytej, występującej w rodzinie czy w szkole i nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

Jednak ujawnianie przypadków przemocy w rodzinie świadczy o poszerzeniu wiedzy na temat tego zjawiska. Ponadto każdy zgłoszony przypadek przemocy w rodzinie to odpowiedź społeczeństwa na brak przyzwolenia na to zjawisko, to świadomość, że przemoc w rodzinie jest przestępstwem.

Przedstawiona powyżej sytuacja świadczy o tym, że na terenie gminy Wartkowice występuje zjawisko przemocy w rodzinie i że zachodzi potrzeba udzielania pomocy tym rodzinom. Zachodzi również konieczność współdziałania pracowników i przedstawicieli różnych instytucji i organizacji (policji, ośrodka pomocy społecznej, służby zdrowia, sądu, organizacji pozarządowych) w celu zmniejszenia skali problemu.

Zasoby instytucjonalne Gminy Wartkowice w zakresie przeciwdziałania przemocy:

- 1) Gminny Zespół Interdyscyplinarny;
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wartkowicach;
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wartkowicach;
- 4) Komenda Powiatowa Policji w Poddębicach;
- 5) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wartkowicach (lekarze i pielęgniarki środowiskowe);
- 6) Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Wartkowicach;
- 7) Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Kłodnej;
- 8) organizacje pozarządowe;
- 9) instytucje kościelne;
- 10) Gminna Biblioteka Publiczna w Wartkowicach;
- 11) jednostki OSP z terenu gminy;
- 12) sołtysi i rady sołeckie.

VI. ZAŁOŻENIA DO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

1. Najważniejszym zadaniem jest zatrzymanie przemocy.
2. Zapewnienie osobom, wobec których stosowana jest przemoc bezpieczeństwa i pomocy.
3. Uznaje się, że za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca przemocy.
4. Nic nie uzasadnia ani nie usprawiedliwia przemocy.
5. Nikt nie ma prawa stosować przemoc wobec drugiego człowieka.
6. Wzajemna współpraca i współdziałanie organów władzy publicznej, organizacji pozarządowych oraz innych środowisk zobowiązanych do realizacji zadań wynikających z przemocy w rodzinie.

VII. CELE PROGRAMU

Na podstawie dokonanej diagnozy sytuacji rodzin w gminie oraz na podstawie obowiązującego stanu prawnego zdefiniowany został cel główny programu, realizowany poprzez cele szczegółowe. Działania przewidziane w poszczególnych celach szczegółowych umożliwiają realizację na szczeblu gminnym oraz w środowisku lokalnym polityki przeciwdziałania zjawiska przemocy.

HARMONOGRAM

CEL GŁÓWNY: Ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie i skutków stosowania przemocy na terenie gminy Wartkowice

Cel szczegółowy 1. Rozszerzenie oferty form pomocy i wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc				
L.p.	ZADANIA	DZIAŁANIA	REALIZATORZY I PARTNERZY	TERMIN REALIZACJI
1.	Podjęcie działań przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny	-diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie; -tworzenie grup roboczych w celu rozwiązywania	Gminny Zespół Interdyscyplinarny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w	zadanie stałe realizowane corocznie

	<p>w środowiskach zagrożonych przemocą.</p>	<p>problemów związanych wystąpieniem przemy w rodzinie w indywidualnych przypadkach, w składzie w zależności od problematyki danej rodziny;</p> <ul style="list-style-type: none"> -monitoring sytuacji rodzin wymagających interwencji Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz działań podejmowanych przez poszczególne służby, wypracowanie i wdrożenie narzędzi do badania skuteczności podejmowanych działań z zakresu przeciwdziałania przemy w rodzinie; -inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie; -rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym; -współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach w zakresie kierowania sprawców przemy do udziału w programach korekcyjno- edukacyjnych; 	<p>Wartkowicach, Policja, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach</p>	
2.	<p>Usprawnienie procedury interwencji wobec przemy w rodzinie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -tworzenie i aktualizowanie procedur udzielania pomocy oraz wspieranie ich realizacji, -wspólna interwencja środowiskowa policji i ośrodka pomocy społecznej; -szkolenia i warsztaty dla przedstawicieli instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemy w rodzinie; 	<p>Gminny Zespół Interdyscyplinarny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wartkowicach, Policja, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,</p>	<p>zadanie stałe realizowane corocznie</p>

3.	Tworzenie warunków dla rozwoju grup wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.	-rozwój form poradnictwa dla osób uwikłanych w przemoc poprzez umożliwienie korzystania z bezpłatnych porad prawnych, psychologicznych, socjalnych, rodzinnych; -realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie;	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wartkowicach, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Gminy Wartkowie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach	zadanie stałe realizowane corocznie
4.	Udzielanie pomocy socjalnej osobom dotkniętym przemocą.	-zorganizowanie indywidualnych konsultacji psychologicznych na terenie gminy; -realizacja Indywidualnych Planów Pomocy; -doraźna pomoc materialna i rzeczowa zgodnie z ustawą o pomocy społecznej; -praca socjalna;	Gminny Zespół Interdyscyplinarny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wartkowicach, Urząd Gminy Wartkowie,	zadanie stałe realizowane corocznie
5.	Współpraca międzyresortowa na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	-współpraca między instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałania przemocy w rodzinie i zapobieganie jego skutkom; -wspólne szkolenia, konferencje w celu wymiany doświadczeń, udział w forum; -współpraca z instytucjami prowadzącymi hostele, domy samotnej matki i inne;	Gminny Zespół Interdyscyplinarny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wartkowicach, Policja, Urząd Gminy Wartkowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki ochrony zdrowia	zadanie stałe realizowane corocznie
6.	Rozwijanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego sprzyjających wzmocnieniu więzi rodzinnych i zachowaniem nieagresywnym	-organizacja festynów rodzinnych promujących wartości rodzinne i wychowanie bez przemocy, -organizacja wyjazdów terapeutycznych na wakacje dla dzieci.	Urząd Gminy Wartkowie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wartkowicach, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	zadanie stałe realizowane corocznie

Efekty realizacji celu szczegółowego 1:

1. Stworzenie sprawnego systemu pomocy rodzinom oraz osobom dotkniętym przemocą.
2. Podniesienie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z tym problemem.
3. Dotarcie do większej liczby rodzin, w których występuje problem przemocy i zwiększenie ochrony i pomocy socjalnej ofiarom przemocy.
4. Nabycie przez społeczność umiejętności rozpoznawania przemocy domowej i radzenia sobie w sytuacjach zagrożenia.

5. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc.

Wskaźniki realizacji celu szczegółowego 1:

- liczba spotkań Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego,
- liczba powołanych grup roboczych,
- liczba interwencji podejmowanych przez Zespół,
- liczba rodzin/osób, którym udzielono pomocy,
- liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty,
- liczba wspólnych interwencji Służb,
- liczba grup wsparcia dla dorosłych osób,
- liczba grup wsparcia dla dzieci,
- liczba osób korzystających z poradnictwa psychologicznego,
- liczba osób korzystających z poradnictwa socjalnego,
- liczba osób korzystających z poradnictwa prawnego,
- liczba rodzin korzystających z poradnictwa rodzinnego,
- liczba osób/rodzin, które przeniesione zostały do hosteli, czy domu pomocy samotnej matki,
- liczba sprawców przemocy skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych;
- liczba zrealizowanych programów,
- liczba zorganizowanych festynów,
- liczba zorganizowanych wyjazdów,
- liczba dzieci uczestniczących w wyjazdach.

Cel szczegółowy 2.				
Wysoka jakość i skuteczność pomocy udzielanej rodzinom doznającym przemocy.				
L.p.	ZADANIA	DZIAŁANIA	REALIZATORZY I PARTNERZY	TERMIN REALIZACJI
1.	Podnoszenie i doskonalenie umiejętności kadry, rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej	-systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie i realizacji procedury Niebieskiej Karty, -udział w konferencjach, seminariach i szkoleniach poświęconych zjawisku przemocy w rodzinie w celu rozwoju wiedzy i wymiany doświadczeń.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wartkowicach, Urząd Gminy Wartkowie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, organizacje pozarządowe, placówki ochrony zdrowia	zadanie stałe realizowane corocznie
2.	Uaktywnienie organizacji pozarządowych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie i	-tworzenie pomocy wolontaryjnej na rzecz dzieci - ofiar przemocy, -przygotowywanie projektów i konkursów na realizację zadania	Urząd Gminy Wartkowie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wartkowicach, organizacje	zadanie stałe realizowane corocznie

	niwelowania negatywnych konsekwencji przemocy.	publicznego w zakresie przeciwdziałania przemocy, uzależnieniom i patologiom społecznym np. poprzez wsparcie organizacji festynu rodzinnego, do którego mogą przystąpić organizacje pozarządowe	pozarządowe	
3.	Gromadzenie danych na temat działań podejmowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	-prowadzenie statystyk w zakresie zjawiska przemocy przez wszystkie instytucje zgodnie z wymaganiami resortowymi oraz w sposób ustalony przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny, -zbieranie danych statystycznych z instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu diagnozowania skali zjawiska i monitowania zmian,	Gminny Zespół Interdyscyplinarny, Policja, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wartkowicach, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	zadanie stałe realizowane corocznie
4.	Monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie.	-badanie potrzeb oraz skuteczności działań podejmowanych w zakresie zapobiegania i zwalczania przemocy domowej.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wartkowicach	zadanie stałe realizowane corocznie

Efekty realizacji celu szczegółowego 2:

1. Zwiększenie efektywności prowadzonych działań przy współdziałaniu organizacji pozarządowych.
2. Podnoszenie jakości świadczonych usług przez uprawnione instytucje.
3. Poszerzenie wiedzy na temat skali problemu przemocy domowej w gminie.

Wskaźniki realizacji celu szczegółowego 2:

- liczba organizacji pozarządowych działających w obszarze zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie,
- liczba projektów wdrożonych przez instytucje i organizacje pozarządowe,
- liczba inicjatyw zrealizowanych we współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- liczba grup wolontaryjnych działających na rzecz dzieci – ofiar przemocy,
- liczba dzieci ofiar przemocy objętych pomocą wolontaryjną,
- liczba szkoleń dotyczących przemocy w rodzinie,
- liczba uczestników szkoleń.

Cel szczegółowy 3. Edukacja społeczna i promocja postaw społecznych oraz działań wolnych od przemocy.				
L.p.	ZADANIA	DZIAŁANIA	REALIZATORZY I PARTNERZY	TERMIN REALIZACJI
1.	Prowadzenie kampanii edukacyjnej na rzecz	-motywowanie społeczności lokalnych, mediów, organizacji i instytucji do podejmowania działań na	Gminny Zespół Interdyscyplinarny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w	okres prowadzonych kampanii ogólnopolskich

	przeciwdziałania przemocy w rodzinie	rzecz ofiar przemocy ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci; -promowanie nowatorskich rozwiązań w zakresie zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie; -Promowanie Dnia Białej Wstążki, Międzynarodowego Dnia Przeciw Przemocy Wobec Kobiet; -promowanie w prasie lokalnej, w Internecie nieagresywnych zachowań;	Wartkowicach, Urząd Gminy Wartkowice, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach, organizacje pozarządowe, parafie, szkoły, placówki ochrony zdrowia	lub lokalnych
2.	Upowszechnianie materiałów informacyjno - edukacyjnych	-rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych: broszur, ulotek, plakatów itp. dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności; -rozpowszechnianie materiałów instruktażowych, zaleceń i procedur postępowania interwencyjnego wobec przemocy w rodzinie, -wydawanie i aktualizowanie informacji zawierających wykaz adresowy podmiotów zajmujących się problemem ograniczania i przeciwdziałania zjawiska przemocy w rodzinie.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wartkowicach, Urząd Gminy Wartkowice, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach, organizacje pozarządowe, parafie, szkoły	zadanie stałe realizowane corocznie
3.	Zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców gminy wobec zjawiska przemocy	-organizowanie spotkań z mieszkańcami w celu przeprowadzenia zajęć edukacyjnych w zakresie radzenia sobie ze stresem, konfliktami, agresją swoją i wpływającą z najbliższego otoczenia; -realizacja programów profilaktycznych w szkołach uwrażliwiających dzieci i młodzież na problem przemocy w rodzinie.	szkoły, Urząd Gminy Wartkowice, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wartkowicach, Policja, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki ochrony zdrowia	zadanie stałe realizowane corocznie

Efekty celu szczegółowego 3:

1. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Podniesienie aktywności społecznej.
3. Stworzenie bazy internetowej umożliwiającej kontakt ze służbami działającymi na rzecz osób pokrzywdzonych.
4. Propagowanie pozytywnych rozwiązań zapobiegających przed występowaniem agresywnych zachowań.

Wskaźniki celu szczegółowego 3:

- ilość rozdystrybuowanych ulotek, plakatów, informatorów, artykułów o tematyce przemocy w rodzinie,
- liczba rozdystrybuowanych materiałów instruktażowych,
- liczba zorganizowanych spotkań z mieszkańcami,
- liczba wdrożonych programów,
- liczba zorganizowanych kampanii.

VIII. ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do rodzin i osób, które ze względu na przemoc w rodzinie wymagają wsparcia społecznego, tj.

- 1) rodzin i osób dotkniętych zjawiskiem przemocy,
- 2) ofiar przemocy,
- 3) przedstawiciele instytucji, organizacji i służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- 4) przedstawiciele władz lokalnych (radni, sołtysi),
- 5) społeczności gminy Wartkowice.

IX. REALIZATORZY PROGRAMU

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wartkowice na lata 2020 – 2022. będzie realizowany przez instytucje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- 1) Urząd Gminy Wartkowice;
- 2) Gminny Zespół Interdyscyplinarny;
- 3) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wartkowicach;
- 4) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wartkowicach;
- 5) policja;
- 6) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach;
- 7) Ośrodek Interwencji Kryzysowej;
- 8) placówki ochrony zdrowia;
- 9) organizacje pozarządowe;
- 10) przedstawiciele szkół.

X. SPODZIEWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

W wyniku realizacji Programu należy spodziewać się:

- 1) zmniejszenia rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie;
- 2) zwiększenia skuteczności i dostępności pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie;
- 3) zwiększenia społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 4) pogłębienia wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy w rodzinie i sposobach radzenia sobie z tymi problemami;
- 5) zmiany postaw społeczeństwa wobec przemocy w rodzinie;
- 6) zmniejszenia liczby rodzin, w których interwencje podejmowane były wielokrotnie;
- 7) wzrostu liczby osób mogących profesjonalnie pomóc ofiarom przemocy w rodzinie.

XI. MONITORING i EWALUACJA PROGRAMU

Za monitorowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020-2022 odpowiedzialny będzie Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wartkowicach.

Monitoring i ewaluacja będzie polegała na systematycznej ocenie realizowanych zadań w oparciu o przyjęte wskaźniki, modyfikacji kierunków działania oraz wskazanie działań korygujących. Uzyskane dane pozwolą na planowanie i rozwijanie Programu w przyszłości.

Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw.

Monitoring będzie sprowadzał się do przygotowania corocznego sprawozdania z realizacji programu oraz zbierania danych na temat rodziny i ich analiza. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań badana za pomocą monitorowania Niebieskich Kart, aby móc w ten sposób odpowiedzieć na pytanie: czy kierunek działań programu jest właściwy. Pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

Uzyskane tą drogą informacje pozwolą na ocenienie wartości Programu oraz pomogą w dalszym planowaniu, realizacji i rozwoju Programu. Po dokonaniu oceny efektywności i skuteczności przyjętych założeń będzie możliwość wnioskowania o aktualizację Programu i/lub przyjęcie nowych celów szczegółowych i zadań do realizacji.

Sprawozdanie z realizacji Programu instytucje i jednostki uczestniczące w realizacji składają w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wartkowicach. Sprawozdanie z realizacji Programu przedkładane będzie przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wartkowicach w terminie do dnia ostatniego marca każdego roku Wójtowi Gminy Wartkowie. Roczna ocenę realizacji poszczególnych działań Programu dokonywać będzie Rada Gminy Wartkowie po przedłożeniu sprawozdania przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wartkowicach w terminie do końca marca każdego roku.

Ostateczne efekty realizacji Programu podsumowane zostaną po 2022 r. tj. po zakończeniu przewidzianego okresu jego realizacji i zostaną zawarte w sprawozdaniu Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wartkowicach, który przedstawiony zostanie Radzie Gminy Wartkowie.

Monitorowanie Programu prowadzić będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wartkowicach na podstawie zebranych informacji przez instytucje i jednostki uczestniczące w realizacji.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020-2022 jest dokumentem otwartym i może podlegać okresowej weryfikacji i modyfikacji w miarę pojawiania się potrzeb.

XII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020 – 2022 są środki własne gminy.

Środki zabezpieczone są corocznie w budżecie gminy.

W planie budżetu na 2020 r. zabezpieczone zostały środki na obsługę Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego i wynoszą 500,00 zł (rozdział 85205 zadanie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie).

Realizacja części zadań zaplanowanych w ramach programu nie wymaga dodatkowych nakładów finansowych, gdyż niektóre działania wynikają z zadań statutowych realizatorów (Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wartkowicach i Urząd Gminy Wartkowie) bądź są o charakterze wolontarystycznym.

Część zadań zaplanowanych w programie związana z problematyką przemocy jest dofinansowana ze środków gminy przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W tym przypadku dotyczy to działań związanych z pomocą terapeutyczną, psychologiczną dorosłych i dzieci, organizacją wypoczynku dzieci i młodzieży, organizacją imprez środowiskowych, w tym festynów. Oznacza to, iż w ramach wymienionych działań zaplanowanych w programach profilaktycznych pomocą są objęte zarówno rodziny i dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym ale również i problemem przemocy w rodzinie.

Ponadto istnieje również możliwość pozyskiwania dodatkowych środków na niektóre działania z budżetu państwa, województwa i innych funduszy pomocowych.

